

Monumentnummer*: 515331

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 19 maart 2001
Kadaster deel/nr: 82773/94

*Monumentnaam***

Groot Hoijsum

*Woonplaats**

Warffum

*Gemeente**

Het Hogeland

*Provincie**

Groningen

*Straat**

Westervalge

*Nr**

78

*Toev.**

*Postcode**

9989 EE

*Woonplaats**

Warffum

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Warffum

*Sectie**

F

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

54

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

VILLABOERDERIJ met aangebouwde TWEEKAPSSCHUUR. De boerderij is in 1914 gebouwd in opdracht van A. van Bruggen. Het voorhuis is uitgevoerd naar een ontwerp van architect Jan Kuiler uit Groningen, die het een statig uiterlijk meegaf door het op te trekken in een trant verwant aan de Um-1800 stijl. De tweekapsschuur is gebouwd naar een ontwerp van E. Bos en zonen, bouwkundigen uit Warffum. Dezen integreerden een restant van een bestaande schuur in hun ontwerp. De boerderij "Groot Hoysum" genaamd, waarvan al in 1598 sprake is, verving namelijk een oudere. "Groot Hoysum" heeft in 1972 enkele wijzigingen ondergaan, waaronder de vervanging van de platte hals door een garage met plat dak en het afbreken van het achterhuis. Deze ingreep heeft echter het aanzien van het gebouw als geheel nauwelijks aangetast.

De boerderij ligt met de schuren evenwijdig aan de weg tussen Warffum en Den Andel, verscholen achter hoog riet. Het complex is nagenoeg geheel omgracht en heeft een tuin met restanten van een landschappelijke aanleg. Aan de oostzijde loopt vanaf de Westervalge een pad langs de boerderij tot aan het Noordpolderkanaal.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De boerderij bestaat uit een voorhuis met een hoofd- en een bijschuur, die via een hals (1972) met elkaar zijn verbonden. Het VOORHUIS is met uitzondering van de achtergevel, die uit rode baksteen bestaat, opgetrokken in een hardgrauwe Waalsteen op een gepleisterde bakstenen plint. Het naar binnen gebogen afgeknotte schilddak, dat bedekt is met leien (maasdekking), heeft vier gemetselde "schoorstenen" op de nokken en een langere op het westelijk dakvlak. De gevels worden aan drie zijden doorbroken door een doorgetrokken geveldeel onder een steekkap met zadeldak. De hoeken worden gemarkeerd door pilasters met een ionisch kapiteel van natuursteen.

De hoofdentree bevindt zich aan de oostzijde en bestaat uit een paneeldeur met boven- en zijlichten onder een strek; voor de deur een hardstenen stoep (twee treden). Naast de entree twee H-vensters en een driezijdige erker met vier smalle vensters met bovenlichten, onder een plat dak met goot op klossen. In het doorgetrokken geveldeel dat eindigt met een fronton, twee keer openslaande vensters met vierruits bovenlichten.

De zuidgevel, die geleed wordt door pilasters met ionisch kapiteel, heeft twee H-vensters tussen twee driezijdige erkers, identiek aan die aan de oostgevel; boven de vensters een houten balkon met hekwerk bestaande uit houten balusters; het balkon is te bereiken via openslaande glasdeuren met twee zijvensters onder een vierruits bovenlicht in het doorgetrokken geveldeel, dat eindigt in een gebogen fronton; binnen het fronton een gebogen natuurstenen plaat met de naam "Groot Hoysum".

Aan de westgevel bevindt zich een (oudere) houten serre op een gepleisterde plint; vier vensters met glas-in-lood bovenlichten aan de west- en noordkant en twee glasdeuren tussen twee vensters aan de zuidzijde. In het doorgetrokken geveldeel met fronton twee stel openslaande vensters onder een vierruits bovenlichten. De (gewijzigde) achtergevel is op een klein ovaalvormig venster in het middenrisaliet na, blind.

De TWEEKAPSSCHUUR is opgetrokken in een rode baksteen en heeft een dubbel wolfdak gedekt met golfplaten en in de nokken een uilebord. De oostgevel van de linker schuurhelft heeft drie maal dubbele houten staldeuren met een getoogd bovenlicht met ijzeren roedenverdeling; alle onder een segmentboog met gepleisterde sluitsteen; de hoge dubbele deeldeuren zijn in verband met een moderne bedrijfsvoering vervangen door een hoger rechtgesloten exemplaar; voorts twee getoogde ijzeren vensters en vier getoogde ijzeren zaadvensters, alle met roedenverdeling. De oostgevel van de rechter schuurhelft heeft twee maal getoogde dubbele staldeuren onder een segmentboog met gepleisterde sluitsteen, drie getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling en vier getoogde ijzeren zaadvensters met roedenverdeling. De zuidgevel heeft veertien getoogde ijzeren halfvensters met roedenverdeling onder een rollaag van donkere baksteen. Aan de westzijde van deze gevel een samengesteld T-venster en een (nieuwe) deur.

INTERIEUR. Plattegrond en uitmontering van het interieur zijn nog in hoge mate oorspronkelijk.

Waardering

Villaboerderij met aangebouwde hoofd- en bijschuur van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een statige villaboerderij uit 1914
- vanwege de opvallende "Um-1800" vormgeving van het voorhuis
- vanwege de bijzondere detaillering en ornamentiek

- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur van de boerderij
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de doorgaande weg van Warffum naar Den Andel.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)